

[Kjær Rasmussen.]

liggende lovforslag virker konserverende på en i øvrigt forældet struktur. Mon ikke tiden er ved at være inde til, at man helt anderledes tager fat på strukturproblemet, bliver klar over, hvad man vil, og giver lånemuligheder derefter? Jeg kunne tænke mig, at udvalget indhentede oplysninger fra diverse enkeltpersoner og organisationer om deres syn på udbygning af andelstanken inden for dansk landbrug, vel at mærke på produktionsbasis, og netop husmandskolonierne ville vel være egnede, fordi de ligger side om side og derfor naturligt kunne udgøre et produktionsfællesskab. I dag står der på det enkelte brug maskiner, som ikke udnyttes effektivt. De er anskaffet dels af prestigehensyn, dels af afskrivningsmæssige hensyn; men denne form er naturligvis for dyr både for samfund og erhverv.

På baggrund af de seneste udtalelser fra en af vismændene må det nu være på tide, at folketinget for alvor tager fat på at studere landbrugets forhold. Jeg ved vel, at en så stor opgave kommer til at ligge uden for rammerne af det udvalg, der skal nedsættes her; men måske kunne man så lade udvalget fortsætte som en studiegruppe, efter at dette lovforslags behandling er tilendebragt, en studiegruppe, hvor man i høj grad bør interessere sig for landbrugets indtjeningsforhold. Efter vor mening vil strukturproblemerne hurtigt komme til at indtage en central plads her, netop fordi det ikke kan være særlig rationelt med de mange og små produktionsenheder.

I det foreliggende forslag må jeg i øvrigt lige omtale § 3, stk. 2, der omhandler lånemulighederne for gartnerier. Lånebeløbet kan her undtagelsesvis blive 65.000 kr. under hensyntagen til jordpriserne. På længere sigt må det nu nok være en bedre foranstaltning at sørge for, at jordpriserne for landbrugsjord forbliver, som de er; jeg erkender, at det er et jordlovsspørgsmål; men det forekommer mig ikke særlig rimeligt, at man indirekte skal yde støtte til spekulanterne på denne måde.

Vi er ikke repræsenteret i udvalget, men vil med interesse afvente udvalgets resultat.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Jeg vil gerne takke ordførerne for den velvillige

modtagelse af det her foreliggende lovforslag.

Må jeg sige til hr. Chr. Rasmussen, der rejste et principielt problem, nemlig om det fortsat ville være rimeligt, at oprettelse af havelodskolonier henhører under denne lov eller under statshusmandsloven, at det spørgsmål synes jeg er meget aktuelt, selv om det vel nok ikke ved denne lejlighed lader sig gøre at drøfte det i enkeltheder. Jeg er helt enig i, at vi i det kommende udvalg kan tage en forhåndsdrøftelse af dette spørgsmål, men jeg synes, at de videre perspektiver, der ligger i det, naturligt må høre hjemme under de drøftelser, der skal ske i regeringens planlægningsudvalg vedrørende den kommende jordlovgivning. Jeg synes imidlertid, det er en interessant tanke, som vi meget gerne vil tage op til overvejelse.

Hvad angår det andet af hr. Chr. Rasmussen rejste spørgsmål, det om enkerens stilling — hr. Niels Eriksen og hr. Niels Ravn var inde på samme spørgsmål — vil jeg gerne medvirke til, at vi finder en løsning på det. Jeg er enig i, at det må forekomme urimeligt, at en enke skal have en renteforhøjelse, fordi der reelt sker et ejerskifte. Med hensyn til denne stramning af rentekravet må vi kunne gennemføre en ændring, og jeg er altså positiv over for denne tanke.

Endvidere rejste hr. Chr. Rasmussen spørgsmålet om en samling af bevillingerne inden for en enkelt beløbsramme. Det mener jeg i og for sig ikke skulle være nødvendigt under hensyn til den fleksibilitet, der i øvrigt er i denne lovgivning, idet man jo ifølge § 12 har ret til at overføre ubrugte beløb fra et område til et andet. Men det kan vi også kigge nærmere på i udvalget.

Hr. Niels Ravn fremsatte nogle betragtninger om beløbsrammens størrelse og nævnte, at den var uændret fra i fjor, og han havde samtidig bemærket, at der på finanslovforslaget var afsat et væsentlig mindre beløb. Jeg kan give den oplysning, at i den forløbne del af finansåret har man i jordlovsudvalget modtaget ca. 950 låneansøgninger med et samlet låneønske på 19 mill. kr., og der er jo formentlig yderligere adskillige ansøgninger undervejs. Vi har ment det forsvarligt at reducere den